TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

GENEL KURUL

KARAR

CİHAN TÜZÜN VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2019/13258)

Karar Tarihi: 10/11/2022

R.G. Tarih ve Sayı: 4/1/2023-32063

GENEL KURUL

KARAR

Başkan : Zühtü ARSLAN
Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN
Başkanvekili : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Selahaddin MENTEŞ
Basri BAĞCI
İrfan FİDAN
Kenan YAŞAR
Muhterem İNCE
Raportör : Hasan HÜZMELİ
Başvurucular : 1. Nureddin ŞİMŞEK
Vekili : Av. Erkan ŞENSES
2. Cihan TÜZÜN
3. Deniz TOPKAN
Başvurucular Vekili : Av. Linda Sevinç HOCAOĞULLARI

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, kamu makamının toplantı ve gösteri yürüyüşlerini izne bağlama kararına uymayarak toplantıya katıldıkları gerekçesiyle idari para cezası uygulanmasının başvurucuların toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvurular çeşitli tarihlerde yapılmıştır. Komisyon, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir. 2019/15447 ve 2019/15473 numaralı başvurular incelenen başvuruyla birleştirilmiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

4. Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

6. Başvuru konusu olayların gerçekleştiği tarihte başvurucu Nureddin Şimşek, Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası Batman Şubesi Yönetim Kurulu üyesi ve şube sekreteri olduğunu belirtmiştir. Başvurucular Deniz Topkan ve Cihan Tüzün ise sırasıyla Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Batman Şubesi eş başkanı ve yönetim kurulu üyesi olduklarını ifade etmiştir.

7. Batman Valiliği (Valilik) şehirde bir süredir yoğunlaşan terör saldırıları nedeniyle il merkezinde on dört gün boyunca yapılacak toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin mülki amirden izin alınması şartına bağlanmasına karar vermiştir. Batman Valiliğinin 7/11/2018 tarihinde internet sitesinden yayımlayarak kamuoyuna duyurduğu söz konusu kararı şu şekildedir:

> *"İlimizde milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla İlimiz merkezinde 07.11.2018-21.11.2018 tarihleri arasında resmi kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı resmi toplantı, tören, şenlik, karşılama, stant açma, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere;*
>
> *2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamındaki her türlü miting, kapalı ve açık yer toplantıları ile gösteri yürüyüşlerinin, basın açıklaması, çadır kurma, stant açma, oturma eylemi, anma töreni vb. türdeki eylem ve etkinlikler ile 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu Ek-1. maddesi kapsamındaki oyun, temsil ve çeşitli şekillerdeki gösteri ve etkinliklerin, ticari kimliği bulunan özel hukuk tüzel kişilerinin ticari faaliyetleri hariç olmak üzere el ilanı dağıtılmasının ve pankart/afiş asılmasının mülki idare amirinin İZNİNE BAĞLANMASI, gerçekleştirilmesi izin şartına bağlanılan her türlü toplantı ve etkinliğin huzur ve güven ortamını bozmaya teşebbüs edecek şahıslar ile işlenmesi muhtemel suçların tespitine yönelik izletilmesi ve kamera vb. araçlarla kayıt altına alınabilmesi kararı alınmıştır."*

8. Başvuruculların üyesi oldukları sendikaların bağlı olduğu Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) 5/11/2018-9/11/2018 tarihleri arasında kamu görevlerinden çıkarılan üyelerinin Kamu Denetçiliği Kurumuna, Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonunun lağvedilerek görevlerine iade edilmeleri talebiyle başvurularda bulunmasına karar vermiştir. Başvurucular Deniz Topkan ve Cihan Tüzün bu karar doğrultusunda SES Batman Şubesi eş başkanı ve yönetim kurulu üyesi olarak çalışmalar yürüttüklerini ifade etmiştir.

9. Başvurucular; KESK'in söz konusu kararı uyarınca 8/11/2018 tarihinde, Batman merkezde bulunan PTT Başmüdürlüğü önünde Kamu Denetçiliği Kurumuna toplu faks çekme eylemine katılmıştır. Söz konusu eylemden önce başvurucu Deniz Topkan, orada bulunan basın mensuplarına gerçekleştirdikleri eylemin amacını anlatan bir açıklama yapmıştır.

10. Batman Valiliğinin 6/11/2018 tarihli kararı uyarınca, gerçekleştirdikleri eylemden önce mülki idari amirden izin almaları gerekirken almayan başvuruculların

30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesinde öngörülen emre aykırı davranışta bulunma kabahatini işledikleri gerekçesiyle haklarında ayrı ayrı 259 TL idari para cezasına hükmedilmiştir. Başvurucular Deniz Topkan ve Cihan Tüzün, söz konusu etkinlik nedeniyle üyesi oldukları SES'in eş başkanları ve beş yöneticisi hakkında idari para cezasına hükmedildiğini belirtmiştir.

11. Başvurucular idari para cezalarına itiraz etmiştir. Başvuruculara itirazları Batman 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin (Hâkimlik) kararlarıyla reddedilmiştir. Hâkimlik öncelikle Batman Valiliğinin toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin terör örgütleri tarafından istismar edildiğine dair ifadesi ile Batman'ın Beşiri ilçesinde 31/10/2018 tarihinde bir polis memurunun yaralandığı, bir canlı bombanın ölü olarak ele geçirildiği, Batman merkezde ise 27/11/2018 tarihinde bir polis memurunun şehit olduğu, ayrıca bir teröristin ölü ele geçirildiği ve bir teröristin kaçtığı hususlarını dikkate aldığını belirtmiştir. Bu bağlamda Hâkimlik; Batman Valiliğinin Batman'da millî güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin korunması, ayrıca şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi gerekçeleriyle etkinliklerin izne bağlanmasına dair kararının toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkını ihlal etmediği sonucuna ulaşmıştır. Daha sonra başvuru konusu etkinlik için izin alınmadığını belirten Hâkimlik, itiraz konusu idari para cezalarının usul ve yasaya uygun olduğunu ifade etmiştir.

12. Başvurucular, itirazların reddine dair kararların kendilerine tebliğinden itibaren süresinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

13. 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11. maddesinin (C) bendi şöyledir:

> *"İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarruf müteaallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindendir. Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır.*
>
> *Vali, kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu ya da bozulacağına ilişkin ciddi belirtilerin bulunduğu hâllerde on beş günü geçmemek üzere ildeki belirli yerlere girişi ve çıkışı kamu düzeni ya da kamu güvenliğini bozabileceği şüphesi bulunan kişiler için sınırlayabilir; belli yerlerde veya saatlerde kişilerin dolaşmalarını, toplanmalarını, araçların seyirlerini düzenleyebilir veya kısıtlayabilir ve ruhsatlı da olsa her çeşit silah ve merminin taşınması ve naklini yasaklayabilir.*
>
> *Bu fıkra kapsamında alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymıyanlar hakkında 66 ncı madde hükmü uygulanır"*

14. 5442 sayılı Kanun'un 66. maddesinin ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülat gösterenler veya riayet etmeyenler, mahallî mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmü uyarınca cezalandırılır..."*

15. 5326 sayılı Kanun'un 32. maddesinin ilgili kısmı şu şekildedir:

" *(1) Yetkili makamlar tarafından adlî işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir.*

(2) Bu madde, ancak ilgili kanunda açıkça hüküm bulunan hallerde uygulanabilir.

..."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

16. Anayasa Mahkemesinin 10/11/2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü.

A. Başvurucuların İddiaları

17. Başvurucular; gerçekleştirdikleri toplu faks gönderme eyleminin barışçıl olduğunu, ayrıca kamu hizmetini aksatacak ya da kamu düzenini herhangi bir şekilde bozacak hiçbir olay da yaşanmadığını belirterek bu etkinliğe katılmaları nedeniyle haklarında idari para cezasına hükmedilmesinin toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakları, ifade özgürlükleri ve sendika haklarını ihlal ettiğini iddia etmiştir. Başvurucular Deniz Topkan ve Cihan Tüzün Batman Valiliğinin başvuru konusu kararının kendilerine ya da üyesi olduklara Sendikaya tebliğ edilmediğini, bu nedenle bu karardan haberdar olmadıklarını da ileri sürmüştür.

18. Başvurucular, idari para cezasına karşı itirazlarının Batman 2. Sulh Ceza Hâkimliğince gerekçesiz olarak reddedilmesi nedeniyle gerekçeli karar haklarının da ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

19. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Bu bağlamda başvurucuların kamu makamının etkinlikleri izne bağlaması kararına aykırı olarak katıldıkları toplantı nedeniyle haklarında uygulanan idari para cezasının hukuka aykırı olduğu iddialarının toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

20. Anayasa'nın "*Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı*" kenar başlıklı 34. maddesi şöyledir:

"Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, milli güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir."

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

21. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Müdahalenin Varlığı

22. Başvurucuların Valiliğin bir ilde gerçekleştirilecek tüm etkinlikleri izne bağlamasına ilişkin kararına uymayarak toplantıya katılmaları nedeniyle haklarında idari para cezasına hükmedilmesinin toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme haklarına yönelik bir müdahale olduğu kabul edilmelidir.

b. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

23. Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

24. Anayasa'nın 34. maddesinde toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiş; bu hakkın millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlandırılabileceği öngörülmüştür. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulması gerekmektedir. Anılan madde uyarınca temel hak ve özgürlükler, demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olmaksızın Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Dolayısıyla toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin öncelikle Anayasa'nın sözüne aykırı olmaması gerekmektedir.

25. Anayasa'nın sözüne uygun olmadığının ve Anayasa'nın 34. maddesinin birinci fıkrasına aykırı davranıldığının tespit edilmesi hâlinde başvurucunun toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğinden söz edilebilir. Norm denetiminde olduğu gibi bireysel başvuru yolunda da Anayasa hükümlerinin nihai ve bağlayıcı olarak yorumlanması yetkisi Anayasa Mahkemesine aittir (*Kadri Enis Berberoğlu (2)* [GK], B. No: 2018/30030, 17/9/2020, § 71).

c. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşlerinin İzne Bağlanmasının Anayasa'nın Sözüne Uygunluk Koşulunu Taşıyıp Taşımadığının Değerlendirilmesi

26. Bir müdahalenin Anayasa'ya uygun düşebilmesi için Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen ölçütlere aykırı olmaması gerekir. Anayasa'nın 13. maddesinde

belirtilen ölçütlerden biri de "*Anayasa'nın sözüne aykırı olmama*" kriteridir. Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve hürriyetlere yönelik sınırlandırmaların Anayasa'nın sözüne aykırı olamayacağı hükme bağlanmıştır. Anayasa Mahkemesi, somut olaya uygun düştüğü takdirde kamu gücünü kullanan organların temel hak ya da özgürlüklere yaptıkları müdahalelerin Anayasa'nın sözüne uygun olup olmadığını da değerlendirir. Böyle bir değerlendirme yapılması, Anayasa'nın 13. maddesinin emredici hükmünün bir gereğidir (benzer nitelikteki değerlendirmeler için bkz. *Kadri Enis Berberoğlu (2),* § 68; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, § 79; AYM, E.2014/101, K.2017/142, 28/9/2017, § 84).

27. Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan "*Anayasa'nın sözü"* ifadesi Anayasa'nın metnini yani lafzını ifade etmektedir. Temel hak ve özgürlüklere yapılan müdahalelerin Anayasa'nın sözüne uygun olması şartı özellikle Anayasa'nın çeşitli maddeleriyle getirilen *ek güvenceler* söz konusu olduğunda önem taşımaktadır. Anayasa, çoğu durumda bir hak veya özgürlüğü yalnızca tanımakla yetinmeyerek onun kullanılmasını garanti altına almak için bazı yönlerini ayrıca vurgular veya bazı yönlerine belli bir önem atfederek koruma altına alır. Anayasa koyucunun bir hakkı tanımanın yanında o hakkın norm alanına giren bir boyutunu ayrıca ve özel olarak ifade etmesi, buna ilişkin ek bir güvence getirmesi de mümkün olabilmektedir (*Kadri Enis Berberoğlu (2)*, § 69; *Kadri Enis Berberoğlu (3)*, § 79). Bu bağlamda Anayasa'nın çeşitli maddelerinde düzenlenen hak ve özgürlüklere ilişkin olarak Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilenlere ek olarak getirilen güvencelerle uyumlu olmayan sınırlamalar Anayasa'nın sözüne aykırı olacaktır (AYM, E.2014/101, K.2017/142, 28/9/2017, § 84).

28. Somut olayda Valilik; Batman il merkezi ve bir ilçesinde gerçekleştirilen terör eylemleri nedeniyle 5442 sayılı Kanun'un 11. maddesinin (C) bendine dayanarak 7/11/2018-21/11/2018 tarihleri arasında on dört gün boyunca resmî kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı resmî toplantı, tören, şenlik, karşılama, stant açma, uğurlama gibi etkinlikler hariç olmak üzere il genelinde yapılacak tüm eylem ve etkinlikleri mülki idari amirin iznine bağlamak suretiyle hakkı sınırlandırmıştır (bkz. § 7). Anılan kural, valinin kamu düzeni veya güvenliğinin olağan hayatı durduracak veya kesintiye uğratacak şekilde bozulduğu ya da bozulacağına ilişkin ciddi belirtilerin bulunduğu hâllerde on beş günü geçmemek üzere ildeki belli yerlerde veya saatlerde kişilerin toplanmalarını düzenleyebileceğini veya kısıtlayabileceğini düzenlemektedir.

29. Anayasa'nın 34. maddesinde yer alan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı, bireylerin düşünce açıklamalarında bulunmak amacıyla açık veya kapalı mekânlarda, kamu otoriteleri ile üçüncü kişilerin müdahalesi olmaksızın, geçici olarak bir araya gelebilme serbestîsini korumaktadır. Aynı maddenin birinci fıkrasında "*Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.*" denilmek suretiyle sadece toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının değil bu hakkın *"izin alınmadan*" kullanılabilmesi de güvence altına alınmıştır. Diğer bir anlatımla anılan hakkın *izin alma* şartına bağlanamayacağı güvencesinin Anayasa'da özel biçimde korunduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının *izin almadan* kullanılmasına yönelik pozitifleşmiş öz güvenceyi ihlal edecek nitelikte yapılan bir sınırlandırma, Anayasa'da ilgili temel hakkı düzenleyen maddedeki sınırlama sebeplerine dayansa bile kural olarak Anayasa'nın sözüne aykırı olacağında bir tereddüt bulunmamaktadır.

30. Nitekim Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, toplantı ve gösteri yürüyüşünün yapılmasından önce bildirim verilmesi şartı getiren 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı

ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nun 10. maddesinin birinci ve ikinci fıkrası hükmünü Anayasa'ya uygun bulurken bildirim sisteminde, toplantı ve gösteri yürüyüşünün yapılabilmesi için yetkili makama bildirimde bulunulmasının yeterli olduğu ve yetkili makamın onayının aranmadığı, bu nedenle bildirim sistemi öngören düzenlemenin Anayasa ile getirilen *izne bağlanamama* güvencesine aykırı olmadığı gerekçesine dayanmıştır. Anayasa Mahkemesi kararında; Anayasa'nın 34. maddesinin birinci fıkrasında, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenlenmesinin izin alma koşuluna bağlanamayacağının açıkça ifade edildiğini belirtmiştir. Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilenlere ek bir güvence olan bu düzenleme ile toplantı ve gösteri yürüyüşünü izin şartına bağlama şeklinde bir sınırlamada bulunulamayacağını vurgulamıştır. Bu bağlamda da Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilenlere ek olarak Anayasa'nın 34. maddesinde hakkın izne bağlanamaması şeklindeki güvencesine aykırı sınırlamaların Anayasa'nın sözüne aykırı olacağını ifade etmiştir (AYM, E.2014/101, K.2017/142, 28/9/2017, §§ 84-86).

31. Sonuç olarak somut olayda kamu makamının tüm eylem ve etkinlikleri mülki idari amirin iznine bağlanması, Anayasa'nın 34. maddesinin birinci fıkrasında toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının *önceden izin almadan* kullanılabileceği yönündeki ek güvencesine aykırı olduğu ve Anayasa maddesinin sözüyle çeliştiği kanaatine varılmıştır.

32. Açıklanan gerekçelerle başvuruculara Anayasa'nın 34. maddesinde güvence altına alınan toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. Giderim

33. Başvurucular, ihlalin tespiti ve yeniden yargılama ile -5.000 TL ve 20.000 TL-farklı tutarlarda manevi tazminatın ödenmesi talebinde bulunmuştur.

34. Tespit edilen ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına ilişkin usul ve esaslar 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinde yer almaktadır. Başvuruda tespit edilen hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda kararın gönderildiği mahkemece yapılması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatmak ve Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar vermektir (*Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)*, §§ 93-100).

35. Öte yandan ihlalin niteliğine göre yeniden yargılamanın yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından başvuruculara tazminat talepleri kabul edilmemiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 34. maddesinde düzenlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Batman 2. Sulh Ceza Hâkimliğine (2018/3796 D. İş; 2018/3888 D. İş; 2018/3892) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvuruculara tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. 364,60 TL harcın başvuruculara AYRI AYRI, 9.900 TL vekâlet ücretinin ise Av. Linda Sevinç Hocaoğulları tarafından temsil edilen başvuruculara MÜŞTEREKEN, Av. Erkan Şenses tarafından temsil edilen başvurucuya AYRI ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 10/11/2022 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.